

संजीवन ग्रामीण वैद्यकीय व सामाजिक सहाय्यता प्रतिष्ठान संचालित
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे

ता. विक्रमगड जि. पालघर (महाराष्ट्र) ४०१६०५

मुंबई विद्यापीठ संलग्न

NAAC मान्यता प्राप्त आणि ISO-9001:2015 प्रमाणित

वेबसाइट: www.acscollegeonde.ac.in

संजीवनी

वार्षिक अंक

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१

संजीवन ग्रामीण वैद्यकीय व सामाजिक सहाय्यता प्रतिष्ठान संचलित
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे
ता. विक्रमगड जि. पालघर ४०१६०५

नियतकालीकाचे स्वामित्व व अन्य तपशिलाबाबतचे निवेदन

१	प्रकाशन स्थळ :	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे ता. विक्रमगड जि. पालघर ४०१६०५
२	प्रकाशन कालावधी :	२०२० - २०२१
३	मुद्रकाचे नांव व पत्ता :	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे ता. विक्रमगड जि. पालघर ४०१६०५
४	प्रकाशक व संपादकाचे नाव	डॉ. विनोद सोनवणे
५	सह संपादकाचे नाव	डॉ. चेतना पाटील
६	कार्यकारी संपादकाचे नाव	प्रा. अनिल पठाडे

* या अंकात व्यक्त झालेल्या सर्वच विचारांशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.

१ ... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

संजीवन ग्रामीण वैद्यकीय व सामाजिक सहाय्यता प्रतिष्ठान संचलित
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे
ता. विक्रमगड जि. पालघर ४०१६०५

संपादक मंडळ

—:संपादक:—

डॉ. विनोद सोनवणे

—:सह संपादक:—

डॉ. चेतना पाटील

—:कार्यकारी संपादक:—

प्रा. अनिल पठाडे

—:संपादक मंडळ:—

प्रा. भिमराव बनसोडे

डॉ. बसवेश्वर पांडागळे

प्रा. नामदेव महाले

डॉ. परशुराम मस्के

प्रा. विशाल निकम

प्रा. रोहिणी बोरसे

—:विद्यार्थी संपादक:—

कु. अर्चना शांताराम उराडा

COLLEGE DEVELOPMENT COMMITTEE

Sr. No.	Name	Position
1	Mr. Suresh Laxman Kanoje	Chairperson of the Management
2	Mr. Milind Vasant Patil	Secretary of the Management
3	Dr. Chetana Yogesh Patil	Head of the Department nominated by the principal or the head of the institution
4	Prof. Sunildatt Narayan Godse	Teacher in the college or recognized institution
5	Prof. Dinesh Jagannath Nahire	
6	Prof. Namdeo Vishnu Mahale	
7	Mr. Avinash Gaurunath Patil	Non-Teaching Employee elected by regular non-teaching staff from among themselves
8	Mr. Dnyaneshwar Sitaram Sambare	Local Member nominated by the management in consultation with the principal
9	Mr. Watas Yashwant Ragho	
10	Mr. Shivram Vishnu Mukane	
11	Mr. Kalpesh Ashok Shelar	
12	Prof. Bhimrao Shankar Bansode	Co-Ordinator Internal Quality Assurance Cell of the College
13	Dr. Vinod Sambhaji Sonawane	Principal of the college (Member-Secretary)

अध्यक्षांचे मनोगत

मा. श्री. व्ही.जी.पाटील साहेब

आपल्या महाविद्यालयाचा वार्षिक अंक प्रकाशित होत असल्याचे समजले, आनंद वाटला. बघता बघता महाविद्यालयास १८ वर्षे पूर्ण झाली. खरंतर विक्रमगड तालुक्यातील ओंदे सारख्या छोटयाशा गावात वरिष्ठ महाविद्यालय सुरू होणे ही निश्चितच सुखावणारी गोष्ट आहे. या माध्यमातुन परिसरातील हजारो दुर्लक्षित, वंचीत गोरगरिब विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची सुविधा मिळने ही अत्यंत सुखावणारी गोष्ट आहे.

इ.स. २००२ मध्ये विक्रमगड सारख्या ग्रामीण आणि दुर्गम भागात पदवी स्तरावरचे महाविद्यालय सुरू करण्याचा विचार आला. तेंव्हा सर्व बाजूने परिस्थिती अतिशय खडतर होती. शिवाय तेंव्हा संस्थेचे इतर कोणतेही शैक्षणिक युनिट सुरू नव्हते. अशा परिस्थितीत कला, वाणिज्य व विज्ञान अशा तिन्ही शाखांचे महाविद्यालय सुरू करणे म्हणजे धाडसाचेच काम होते. परंतू येथील आदिवासी बहुजन समाजाच्या शैक्षणिक विकासाकरिता असे महाविद्यालय उभे करण्याचा दृढ निश्चय केला आणि आज त्याचे असे सुमधुर फळ मिळाले. आज घडीला या परिसरातील हजारो युवक आपली पदवी पूर्ण करून अनेक विविध क्षेत्रात आणि विविध पदांवर काम करत आहेत. आणि आपली प्रगती साधत आहेत, हे बघून मनस्वी आनंद वाटतो आहे.

महाविद्यालय सतत अनेक प्रगतशिल आणि विकासात्मक उपक्रम राबवत असते. विद्यार्थ्यांच्या सृजनशक्तीला वाव देणारा संदर असा वार्षिक अंक प्रकाशित करित आहे. ही निश्चितच महाविद्यालयासाठी गौरवाची बाब आहे. या अंकात महाविद्यालयाच्या

४... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

आजपर्यंतच्या विकासात्मक वाटचालीचे प्रतिबिंब दिसेल असा विश्वास वाटतो. या वार्षिक अंकातून प्रेरणा घेवून भविष्यात असे अनेक विकासात्मक प्रकल्प राबवले जातील याबद्दल शंकाच नाही.

वार्षिक अंकास माझ्या लाखलाख शुभेच्छा

— मा. श्री. व्ही.जी.पाटील साहेब
संजीवन, ग्रामीण, वैद्यकीय व सामाजिक साहयता प्रतिष्ठान, ओंदे
ता. विक्रमगड, जि. पालघर

प्राचार्यांचे मनोगत

डॉ. विनोद सोनवणे

विद्यापीठ, महाविद्यालय, शाळा ही ज्ञानदानाची केंद्र म्हणून ओळखली जातात. खरं तर येथे औपचारिक शिक्षणाबरोबरच अनौपचारिक शिक्षणही दिले गेले पाहिजे ते शिक्षण आपण देऊ शकलो तरच आपण सुसंस्कृत सक्षम आणि उज्वल भवितव्य असणारा देश घडवू शकतो. आजच्या तरूणांमध्ये प्रचंड इच्छाशक्ती, उमेद आणि आव्हानं पेलण्याची क्षमता आहे. गरज आहे त्यांना योग्य दिशा आणि मार्गदर्शनाची. म्हणूनच महाविद्यालयीन पातळीवर अनौपचारिक शिक्षणाचे धडे वेगाने राबविणे गरजेचे आहे. विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना दिशा मिळावी व त्यांनी स्वतंत्रपणे विचार करायला प्रवृत्त व्हावे याच उद्देशाने आपण शैक्षणिक वर्षे २०२०-२१ च्या वार्षिक अंकाची निर्मिती झाली आहे.

जागृत आणि विवेकशील समाज घडवायचा असेल तर विद्यार्थ्यांना केवळ चौकटीतील शिक्षण देऊन चालनार नाही तर त्यांना चौकटीबाहेरील जगाचीही ओळख करून द्यावी लागेल. साहित्य, राजकारण, सिनेमा, सामाजिक प्रश्न, शिक्षण, लोकजीवन इ. विषयांचा विद्यार्थ्यांना परिचय व्हावा तसेच तो जबाबदार नागरिक म्हणून पुढे यावा उद्देशाने यावर्षी महाविद्यालयात विविध स्पर्धात्मक उपक्रम राबविले.

आजच्या स्पर्धात्मक युगात विद्यार्थ्यांसमोरील आव्हानांचे स्वरूपही बदलत आहे. त्यामुळेच प्रत्येक विद्यार्थ्याला हव्या त्या विषयात करिअर करण्याची संधी महाविद्यालयीन

पातळीवर उपलब्ध होणेही गरजेचे आहे. कारण आज अनेक खुल्या संधी उपलब्ध आहेत. परंतू गुणवत्तापूर्ण विद्यार्थ्यांची वाणवा आहे. अशा काळात सक्षम, सर्वांगीण, चौफेर ज्ञान असलेला विद्यार्थी आपल्याला घडवायचा आहे. खरं तर हे आजच्या प्राध्यापकांसमोरचे मोठे आव्हान आहे. ते आव्हान शिक्षकांना पेलावेच लागेल कारण विद्यार्थी घडविण्याचा शिक्षक हा महत्वाचा घटक असतो.

विद्यार्थी विचार करायला प्रवृत्त व्हावा, त्याला प्रश्न पडावेत, त्याचा जीवनविषयक दृष्टीकोन विकसित होत जावा, जगातील आणि देशातील घडामोडींचे अद्ययावत ज्ञान त्याला व्हावे या सर्व गोष्टींसाठी महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व संस्थेचे पदाधिकारी विद्यार्थ्यांसाठी सातत्याने प्रयत्नशील असतात.

समाजातील प्रश्न, समस्या, गुतागुत व व्यवस्थापन ह्या विषयीही महाविद्यालयात संवाद व चर्चा घडवून आणली आहे. समाजातील आपण एक जबाबदार नागरिक आहोत आणि दुसऱ्या बाजूला एक ज्ञान ग्रहण करणारा विद्यार्थी आहोत याची जाणीव, भान सतत विद्यार्थ्यांला रहावं म्हणून महाविद्यालयाने या नियतकालीकाची निर्माती केलेली आहे.

महाविद्यालयाबरोबरच समाजातील सामान्य माणसालाही हा अंक आपला वाटावा अशी अपेक्षा आहे. या अंकासाठी महाविद्यालयातील उपप्राचार्य तथा संपादक, शिक्षक, ग्रंथपाल, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी जे सहकार्य केले त्याबद्दल मी त्यांचा अगदी मनापासून आभारी आहे.

– डॉ. विनोद सोनवणे

संपादकीय

डॉ. चेतना पाटील

प्रिय विद्यार्थी मित्रांनो,

सन २०२१—२२ चे नियतकालीक आपल्या हाती देतांना, मनस्वी आनंद होत आहे, आपला भाग हा आदिवासी दुर्गम आणि मागास असल्यामुळे या भागातील अगदी तळागाळातील सर्व विद्यार्थ्यांना शिक्षणाच्या सुविधा मा. श्री. व्ही.जी.पाटील साहेबांनी उपलब्ध करून देऊन खुप मोलाचे काम केले आहे. हे महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रगती वरून स्पष्ट दिसते.

कोणत्याही समाजाचा सर्वांगीन विकास घडवून यावयाचा असेल तर त्या भागातील सर्व मुला—मुलींना शिक्षणाच्या सुविधा पोहचणे आवश्यक आहे. हे एक सर्वात मोठं आव्हान आहे. ही आजची पिढी काय विचार करते? तिला काय हवं आहे? हे सर्व आपण या अंकात जाणून घेतले आहे. आपल्या आदिवासी भागातील त्यांच्याच भाषेत, बोलीत, कवितेत, लेखात असल्यामुळे हा अंक प्रत्येक वाचकाला विचार करायला प्रवृत्त करेल. तसेच अवती—भवतीचे वास्तव समाज जीवन समजावून घ्यायलाही मदत करील. आजचाकाळ आणि आजचे प्रश्न, समस्या, त्यांची उत्तरे ह्या सर्व गोष्टींचा विचार केला तर आपण याकडे एक जबाबदार नागरिक म्हणून गांभीर्याने पाहायला हवे, तसेच आवश्यकते समाजपरिवर्तन घडवून आणण्यास सज्ज असायला हवे.

अन्न, वस्त्र, निवारा या मुलभूत गरजांबरोबरच शिक्षण आणि आरोग्य या दोन गरजा तितक्याच महत्वाच्या आहेत. शिक्षणातून जसं ज्ञान ग्रहन करायच असतं तसेच

८... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

आपल्या बलस्थानांचा विकासही साधायचा असतो. आपल्यात कोणत्या क्षमता आहेत हे परिस्थितीशी झगडल्यानंतरच लक्षात येतं याची जाणीव महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी ठेवावी. आजच्या माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात जोतो धावत आहे. आपलं हे धावनं मदतीचा हात देण्यासाठी, बदलासाठी असायला हवं. फक्त विचार करून चालणार नाही, तर त्या विचाराला साजेशी कृतीही आवश्यक आहे. त्याला अनुसरून आपणही चांगल्या वाटेने जाऊ, इतरांनाही बरोबर घेऊ आणि नवउदारमतवादी, विकसीत समाज निर्माण करू.

वार्षिक अंकासाठी संजीवन, ग्रामीन, वैद्यकीय व सामाजिक सहायता प्रतिष्ठान संचलीत ओंदेचे सर्व पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्राध्यापक वर्ग, ग्रंथपाल, शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी—विद्यार्थिनी या सर्वांचे अगदी मनापासून सहकार्य मिळाल्यामूळे या अंकाचे काम पूर्णहाऊ शकले. म्हणूनच या सर्वांचे आभार मानण्यापेक्षाही मी त्यांच्या ऋणात राहणेच पसंत करते.

— डॉ. चेतना पाटील

आया (आई)

तूच आमची आया तूच ममतेची छाया
तुझ्या उदरातील जन्म गेला वाया
गर्व तुझ्या चरणावर माथा टेकाया।।धू।।

आम्हा सोडून जाशी शेतात राबाया
चार लेकरांचा सांभाळ नाही कोणी कराया
तव वेध तुझे लागे घरा निघाया
आज गर्व तुझ्या चरणावर माथा टेकाया।।१।।

वेळी -अवेळी मिळे तेव्हा खाया
मिरची - मिठा विना वाढसी जेवाया
तव नाही जागा अश्रू लपवाया
आज गर्व तुझ्या चरणावर माथा टेकाया।।२।।

आपल्या गरिबीची जाण आम्हाला आया
तुमच्या घामाचा थेंब न घालवला वाया
आनंद वाटे आज तुम्हा सुखात पहाया
आज घर व तुझ्या चरणावर माथा टेकाया।।३।।

शिकविले आम्हा जिने जगाया उदंड आयुष्य लाभो या जन्मी तया
हेच मागणे आता श्री गणराया
आज गर्व तुझ्या चरणावर माथा टेकाया।।४।।

कवी:- कु चंद्रकांत विष्णू लाहंगे

संकलन:- कु स्वामी सखाराम वारंगडे एस. वाय. बी. एस. सी.

गाव

गाव म्हटलं की अनेकांच्या जिऱ्हाळ्याचा विषय होय कारण प्रत्येकालाच आपले गाव अतिशय जवळचे असते. शहरातले थकले भागलेले सगळे आत्मे जिवाच्या शांतीसाठी सगळे आपापल्या गावी निवांत व सुखाने जगण्यासाठी गावा कडे वळतात. माझे गाव हे 'विक्रमगड' तालुक्यात पासून अर्धा तासाच्या अंतरावर डोंगराच्या पायथ्याशी वसलेले छोटे गाव आहे गाव तसं अगदी साधं आणि गावातील माणसं सुद्धा साधी भोळीच माणसं तशी अडणीच पण जीवनातील सर्व समस्या सोडवण्याची उत्तर आपल्याला त्यांच्याकडून भेटतात.

गावातील वातावरण मनाला मोहून टाकणारं असतं सूर्योदय तर डोळ्यात साठवून ठेवावा असा वाटतो. गावातील सर्व माणसं एकमेकांशी मिळून मिसळून राहतात गावातील प्रत्येकाच्या मदतीला धावून येतात संकटकाळात एकमेकांना धीर देतात. त्यामुळे कधीच परकेपणाची जाणीव होत नाही गाव शांत आणि स्वच्छ आहे. पावसाळ्यातील वातावरण खूप मनमोहक असते सगळीकडे हिरवेगार जणूकाही हिरवी शाल पांघरलेली. पावसामुळे ठिकठिकाणी तयार झालेले धबधबे, पक्षांचे मनमोहक आवाज आणि मधून मधून मुलांचा आवाज ऐकून मन एकदम प्रसन्न होऊन जाते. पावसाळा असल्यामुळे शेतकऱ्यांच्या चेहऱ्यावर आनंद आणि घाईगडबड. गावात प्रामुख्याने शेती हा व्यवसाय केला जातो आमच्या गावांमध्ये आजही पारंपरिक पद्धतीने शेती केली जाते. सेंद्रिय खतांचा जास्तीत जास्त वापर केला जातो कृषी अधिकाऱ्यांच्या साहाय्याने कंपोस्ट खत तयार करण्यात येते व त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली सेंद्रिय शेतीचा यशस्वी अवलंब करताना दिसतात. गावकरी पार पडतात. शेतीला जोडधंदा म्हणून आमच्या गावात मोगरा फुल शेती मोठ्या प्रमाणात केली जाते. त्याचबरोबर भाजीपाला लागवड सुद्धा केली जाते त्यामुळे आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लागतो. गावांमध्ये हळूहळू परिवर्तन घडून येत आहे. आधुनिकीकरणामुळे युवकांमध्ये स्पर्धा दिसून येते गावाशेजारी मोबाईल टॉवर असल्यामुळे संदेश वाहनांची प्रक्रिया सुलभ झाली आहे. आमच्या गावामध्ये प्राथमिक आरोग्य केंद्र आहे त्यामुळे नागरिकांचे आरोग्य विषयक प्रश्न सुटतात जिल्हा परिषदेची शाळा पहिली ते चौथी पर्यंतचे वर्ग आहेत शिक्षक मुलांना घडवण्यासाठी अथक परिश्रम घेतात मुलं सुद्धा आनंदाने शिक्षण घेतात पावसाचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे धड्याची छपरे उतरती आहेत आणि सगळी घरे ही कौलारू आहेत.

गावी भरपूर पाऊस पडत असल्यामुळे सहसा पाणी टंचाई निर्माण होत नाही. गावातील विहिरींना मुबलक पाणी असते. त्यामुळे शेतीसाठी सुद्धा पाणी वापरले जाते गावातील रस्ते पक्क्या स्वरूपांची असल्यामुळे दळणवळण करणेही सोपे झाले आहे. पहिल्यापेक्षा गावाची परिस्थिती सुधारलेली बघायला भेटते गावांमध्ये आजही माणुसकी शिल्लक आहे. शेजारी सुद्धा घरच्या सारखे राहतात गावांमध्ये विशेष म्हणजे आजी-आजोबांचे प्रेम मिळते जे आपल्याला शहरांमध्ये क्वचितच अनुभवायला मिळेल.

असा माझा गाव प्रत्येकाला हवाहवासा वाटणारा व आकर्षित करणारा असल्यामुळे मला माझ्या गावाचा अभिमान वाटतो.

संकलन :-

कुमारी प्रणिता सुरेश गावित

टी. वाय. बी. एस. सी.

बाप ओळखता येत नसतो

कधी बाप वळण लावत असल्याने वाईट असतो कधी बाप पैसा नसल्याने वाईट असतो कधी बाप रागामुळे वाईट असतो धाकामुळे तर प्रत्येकच बाप वाईट असतो...

अज्ञातालाच बाप सर्वांना माहित असतो पण थोडा जरी कुठे कमी पडला तर बाप बोलणे ही एकूण घेतो... आतल्या आत हा बाप तसाच रोज रडत असतो. प्रत्येकाच्या गरजांसाठी एकदा बापच वाहत असतो सर्वांच्या आवडीची किंमत तो बापच चुकवत असतो मुलांना पायावर उभा करणार औषध म्हणजे बापाचा राग असतो..

रागामागे मुलांचा सुख पाहणारा हातबल बापच असतो. आईसारखं बाप बोलता येत नसतो घडवण्याचं काम बाबा पत्करत असतो बापाला अडचणी सांगण्याची परवानगी नसते बापाला थकण्याची ही परवानगी नसते आणि बापाला थांबण्याची पण परवानगी नसते. पण एक हे दिवस म्हातारा झाला की हा घरातल्या कोपऱ्यात पडून असतो नाहीतर अंगणातल्या झाडाखाली एकटाच बसून असतो हा बाप सहज ओळखता येत नसतो अश्रू दिसू देत नसतो तो मनातलं बोलत नसतो म्हणून बाप सहसा ओळखता येत नसतो.

पुस्तकांना काही सांगायचे आहे

पुस्तकांना काही सांगायचे आहे
तुझ्याजवळ राहायचं आहे.
पुस्तके सांगतात गोष्टी
गतकाळाच्या वैभवाच्या
जगाच्या, माणसामाणसाच्या
आजच्या कालच्या उद्याच्या
आणि क्षणाक्षणाच्या
सुखाच्या, दुःखाच्या
फुलांच्या, वनाच्या, फुलबागांच्या,
यशाच्या अपयशाच्या
प्रेमाच्या आणि शिक्षेच्या
का तुम्हांला ऐकायच्या नाही,
या पुस्तकांच्या गोष्टी?

पुस्तकांना काही सांगायचं आहे,
तुमच्याजवळ राहायचं आहे
पुस्तकात लहरतात, हिरवी शेते.
पुस्तकात गुणगुणतात झुळझुळणारे झरे
पुस्तकात विज्ञानाचा आवाज आहे.
पुस्तकात रॉकेटचे राज्य आहे.
पुस्तकात केवढे मोठे विश्व आहे.
पुस्तकात ज्ञानाची लयलूट आहे.
काय, तुम्हाला या विश्वात
हिंडायला नाही आवडणार?
पुस्तकांना काही सांगायचं आहे.
तुमच्याजवळ राहायचं आहे.

संकलन :-
कुमार तेजल मंगल्या तुंबडा
तृतीय वर्ष विज्ञान

महिला अत्याचार

सामाजिक विषमता ही जात धर्म आणि लिंग यातील घटकांवर आधारित आहे. पुरुषप्रधान संस्कृतीत स्त्रियांना नेहमीच दुय्यम स्थान मिळत आले आहे. तरीही स्त्री ही केवळ उपभोगाची वस्तू आहे. अशी पारंपारिक प्रतिगामी मानसिकता आहे स्त्रियांना शिक्षण, सत्ता, संपत्ती चे सारे अधिकार नाकारण्यात आले होते धार्मिक कायद्याचा आधार घेऊन स्त्रियांवर अधिकाधिक बंधने लादली गेली सतीप्रथा, हुंडाप्रथा बालविवाह यासारख्या अनेक अन्यायकारक चालीरीती नी लाखो स्त्रियांचे अवघे आयुष्यच करून टाकले भारतात ब्रिटिशांचे आगमन होईपर्यंत या निर्दयी प्रथा चालूच होत्या ब्रिटिश काळात ब्रिटिश काळात ज्योतिबा फुले, सावित्रीबाई फुले, राजाराम मोहन रॉय यासारख्या भारतीय समाज सुधारकांची स्त्री स्वातंत्र्याची चळवळ आणि ब्रिटिशांचा स्त्री विषयक पाश्चात्य दृष्टिकोन यामुळे ब्रिटिशांनी अनेक वाईट चालीरीती बंद करण्यासाठी कठोर कायदे केले.

गेल्या अनेक वर्षात स्त्रियांवर होणाऱ्या शारीरिक आणि मानसिक अत्याचाराचे प्रमाण दिवसेंदिवस वाढतच चालले आहेत प्रत्यक्षात सरकारी आणि सामाजिक संस्थांनी स्त्री अत्याचाराचे जी आकडेवारी उपलब्ध करून दिली आहेत ती पोलीस स्टेशनला प्रत्यक्ष नोंद होणाऱ्या तक्रारीवरून दिली आहे. परंतु नोंद होणाऱ्या घटनांपेक्षा ही अनेक कारणामुळे अंधारात राहणाऱ्या घटनांची संख्या जास्त आहे. खालील आकडेवारीवरून एक नजर टाकली तर स्त्री अत्याचाराची भीषण वास्तव दिसून येईल स्त्रियांवरील अन्याय दूर करण्यासाठी प्रभावी कायदे आणि त्यांची कठोर अंमलबजावणी आवश्यक आहेत. परंतु त्याचबरोबर किर्तन आवश्यक आहे ती जनजागृती अत्यंत महत्त्वाचे आहे आणि स्वयंसेवी संस्था यांनी उपक्रम राबविले पाहिजेत. आजकाल प्रेमप्रकरणामध्ये झालेली वाढ लक्षात घेता मुलगा आणि मुलगी या दोघांचेही शाळा व कॉलेज समुपदेशन करण्याची गरज आहे. प्रेम करणे ही वाईट गोष्ट नाही परंतु प्रेमाच्या नावाखाली अश्लीलतेचा जो नंगानाच चालू असतो तो फार भयंकर आहे महाविद्यालयीन तरुण-तरुणी यात फारच आघाडीवर आहेत अनेक तरुणांचे जी प्रेमप्रकरणे चालू आहे ते आपल्या जोडीदाराबरोबर निर्जन स्थळी जाऊन वाईट चाळे करतात हे सामाजिक हिताचे लक्षण नाही.

प्रेम ही उदात्त भावना बाजूलाच राहते आणि वासनेचा बाजार सुरू होतो अशा घटनांमध्ये बहुतांशी वेळेला मुलीच बळी ठरतात महिलांना आजच्या युगात दिले जाणारी स्थान एक खालच्या पातळीचे आहे परंतु आता सरकारने केलेले कायदे फार महत्त्वाची भूमिका पार पाडत आहेत स्त्रियांना त्यांचे सर्व अधिकार दिले गेले पाहिजेत महिलांना दुय्यम स्थान दिले जाते आहे असे दिसून येते अजूनही अनेक ठिकाणी मुलगी

जन्माला आली की तिला घरातूनच व्यवस्थित वागणूक मिळत नसल्याचे दिसते हीच स्त्री आज पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून प्रत्येक क्षेत्रात आपले कर्तृत्व सिद्ध करीत असतानाही तिला आजही पुरुष अहमपणाचा सामना करावा लागतो.

आजही काही क्षेत्रात महिलांना दुय्यम स्थान दिले जाते. पण आपल्या आईला, ताईला आणि बायकोला सर्व काही ठिकाणी महिलांना अत्याचार सहन करावा लागतो आहे. परंतु पुरुष हे कधीच स्त्रियांवर होणारा अन्याय बंद करतील काही मुलींना, महिलांना कसे कपडे परिधान करायचे या गोष्टी वरून पण बोलताना पहिले आहे. असं म्हणतात स्त्रियांना आणि पुरुषांना समान हक्क आहे. पण नेहमी स्त्रियांना दुय्यम हक्क मिळतो. जेव्हा एक पुरुष शिकतो तेव्हा तो एकटाच सुशिक्षित होतो मात्र जेव्हा एखादी महिला शिकते तेव्हा तिची पूर्ण पिढी सुशिक्षित होऊ शकते.

संकलन :-

कुमारी. प्रीती शांताराम थोरात
टी. वाय बी. एस. सी

खंडोबाच्या गाण्याचा खरा अर्थ

अगडदुम नगारा सोन्याची जेजुरी या ओळी गाणे बनून सगळीकडे घुमत आहेत, गृप वर गाणे शेअर होत आहेत. पण ह्या ओली नक्की काय आहेत हे समजून घ्या. जेजुरीला गेल्यावर तळी भंडारा हा आवश्यक विधी त्यांचे हे बोल मंत्र आहेत. दर्शन झाल्यावर कुळाचार म्हणून तली भरली जाते. एका तबकात किंवा मोठ्या कपड्यात विडी पाने, तळी खोबरं, लाह्या, सुपाऱ्या, दक्षिणा, भंडारा इत्यादी घेऊन त्याला विषम संख्यातील पुरुष हाताने उचलून सतत वरखाली करतात ही कृती सदानंदाचा येळकोट येळकोट म्हणत केली जाते. येलकोट हा कानडी शब्द आहे कानडी मध्ये येळू म्हणजे ७ आणि कोट म्हणजे कोटी खंडेराया सोबत म्हणी मला शिव युद्ध करताना सात कोटी सैन्य होते सदानंद हे खंडेरायाचे एक नाव ह्या सात कोटी सैन्यवरून सदानंदाचा येळकोट गजर रूढ झाला हे झालं "तळी भंडार".

आता खंडोबा विषयी थोडेसे,

खंडोबा हे भगवान परम शिवाचे स्वरूप होय मार्तंड भैरव असंही म्हटलं जातं. खंडोबा हा मुळचा कन्नड प्रांतातला, वीरशैव पंथातील दैवत. कानडीत खंडोबाला मैलार किंवा मैलारलींग संबोधले जाते. याचा सासर

नेवासे गावच. लग्न ठरलेलं असताना सुद्धा खंडेरायाने स्वतःच्या होणाऱ्या पत्नीला पळवले आणि तिच्याशी गंधर्व पद्धतीने विवाह केला. पुढे शिकारीला गेल्यावर देव खंडोबा धनगराच्या वस्तीत आला. तिथे त्याचा प्रेम बानुबाई शी जडले. तिच्याशी लग्न करून खंडेराया जेजुरीला आले पण माळसा बाईला हे लग्न मान्य नव्हते. त्यांच्यात भांडण सुरु झाले. खंडोबा त्यांचे भांडण बघून हसू लागतो. या प्रसंगाला अनुसरून बरीच लोकगीते आणि जागरण गीते लिहिली गेली आहेत. पुढे बाना बाईची स्वतंत्र व्यवस्था खंडेराया जेजुरी गडावर लावून देतात. अधून-मधून भेटीला जातात.

खंडोबा ची राजधानी म्हणजे आताची जेजुरी नगरी खंडेरायाला बेल धावून आली आणि भंडारा खोबरे वाहण्याची पद्धत आहे दवणा ही एक सुगंधी वनस्पती आहे. खंडोबाला वाहिलेल्या बेलभंडारा हातात घेऊन आण म्हणजे शपथ खायची पद्धत मराठा समाजात रूढ आहे.

खंडोबाने जेव्हा मणीमल्लाचा पराभव केला तेव्हा मणी मल्ल दैत्य खंडोबाला शरण आले, मनीच्या मस्तकावर खंडेरायाचे पाय होता त्याने विनंती केली की "मला तुझा वाहन होऊ दे" आणि मला ने विनवणी केली "तुझ्या नावा आधी माझं नाव लागू दे" त्यामुळे विश्वरूपी मनी खंडोबाचे वाहन झाला आणि मला सूर्याला खंडोबाने हरवले म्हणून तो "मल्हारी" ठरला.

खंडेरायाची मूर्ती जर नीट पाहिली तर कालभैरवाच्या मूर्तीशी भयंकर साम्य अडळेल फक्त शस्त्राचा क्रम बदलला की, दैवत वेगळं ठरतं. ते म्हणजे हे दोन्ही अवतार एकच आहेत. पण कालभैरव हा ब्रह्मचारी दाखवला गेला आहे. ज्योतिबा ची मूर्ती उभी आहे. आणि खंडोबाची मूर्ती बैठी आहे ज्योतिबाला गुलाल-खोबरे खंडोबाचा भंडारा खोबरे वाहिला जातो कोकणात रवाळनाथ घाटावर खंडेराया कोल्हापुरात ज्योतिबा भोळाशंकर.

खंडोबा हा कडक शिस्तीचा आहे एक सेनाप्रमुख म्हणून शिस्तप्रिय असणे रास्तच आहे या खंडोबाची काही स्थाने जागृत मानली गेली आहेत त्यात मनी चूल पर्वत म्हणजे आत्ताचे जेजुरी पाली पेंबर नेवासे पारनेर आणि चुली खंडोबा हा सैन्यांचा अधिपती असल्यामुळे युद्धकाळात रात्रीचे जागे राहणे खूप महत्वाचे होते. त्यासाठी रणवाद्य वाजवून रात्र जागती ठेवली जायची. त्यातूनच जागरण, गोंधळ ह्या लोक कलेचा उगम झाला. सेनापती खंडोबाला त्यामुळे जागरण अतिशय प्रिय आहे.

लग्न झालेला नवीन जोडपे खंडोबाचा गोंधळ घालतात आणि त्यांची कृपा प्राप्त करतात याप्रसंगी कडी लंगर तोडायची प्रथा आहे कडी लंगर म्हणजे एक लोखंडी साखळी असते ती गोंधळात पूजेच्या ठिकाणी ठेवली जाते आणि गोंधळ समाप्तीच्या वेळी तोडली जाते.

मल्हारी मार्टंडला बोलीभाषेत खंडोबा म्हणतात कारण आताच कायम "खंड" म्हणजेच खडग तलवार आहे. खंड धारण करणारा म्हणून खंडोबा.

संकलन :-

कुमारी प्रणाली गुरुनाथ राऊत

टी. वाय. बी. कॉम.

बेरोजगारी गुन्हेगारांची जननी

भारतात स्वातंत्र्य मिळून सत्तरहून अधिक वर्षे झाली. भारतीयांनी विविध क्षेत्रात प्रगती केली आहे. या काळात आपल्या भारताला अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागले. त्यामध्ये पूर, भूकंप, दुष्काळ अशा नैसर्गिक समस्यांना भारत देश एकजुटीने एकजुटीने सामोरे गेला आणि कठीण परिस्थितीवर यशस्वी मात केली. पण मानव निर्मित समस्या मात्र राष्ट्र प्रगतीला विघातक ठरत गेल्या. त्यापैकीच एक भीषण समस्या म्हणजे बेरोजगारी.

आज भारतात कोट्यावधी माणसे सुशिक्षित अशिक्षित कुशल, अकुशल कारागीर स्त्री, पुरुष बेकार आहेत. उद्योग, नोकरी, धंदा करण्याची इच्छा असूनही त्यांच्या पदरी निराशा येते हे एकेकाळी असा समाज होता की शिक्षण घेतला तर आपल्याला नोकरी मिळत होती. आज काय दिसते? लक्षवेधी सुशिक्षित पदवीधर बेकार आहेत का? यांचे लक्षावधी उत्तर म्हणजे सतत वाढत जाणारी आपली लोकसंख्या हे होय.

स्वातंत्र्योत्तर काळात शिकणा- यांचे प्रमाण वाढले आणि शिक्षण पूर्ण झाल्यावर आपल्याला नोकरी मिळावी अशी सर्वांची अपेक्षा असते. पण सुशिक्षितांच्या तुलनेत नोकऱ्याची संख्या सतत घटत आहे. अशा या भीषण अवस्थेत बेकार तरुण बेभान होतो "रिकामे डोके सैतानाचे" घर असते या उक्तीप्रमाणे या बेकारीतुन गुन्हेगार निर्माण होतात अलीकडे तर असे लक्षात आले की, सीमेवरच्या दहशतवाद्यांमध्ये आणि शहरातील टोळी युद्धात हे बेकार तरुण सामील होतात त्यालाही बेरोजगारी कारणीभूत ठरत आहे.

ज्या व्यक्तीने शिक्षण घेतले आहे त्यांची त काम करण्याची इच्छा व पात्रता असूनही काम मिळत नसेल तर अशा स्थितीला सुशिक्षित सुशिक्षित बेरोजगारी म्हणतात" ही बेकारी दहावी बारावी पास झालेला पदवीधर पदव्युत्तर शिक्षण घेतलेल्या त्या लोकांमध्ये आढळून येते नोकरी योग्य शिक्षणासाठी जास्त पैसे

मोजावे लागतात. अनेकांच्या आर्थिक परिस्थिती मुळे व उच्च शिक्षणामुळे आकारण्यात येणाऱ्या भरमसाठ शुल्कामुळे योग्य शिक्षण घेणे प्रत्येकालाच शक्य नाही त्यामध्ये काही बेरोजगारी पुढीलप्रमाणे आहेत.

१) तांत्रिक बेरोजगारी

उत्पादनाच्या तंत्रात आधुनिकीकरणामुळे अनेक तांत्रिक बदल झाल्याने जी बेरोजगारी निर्माण होते त्याबाबत बेरोजगारीला तांत्रिक बेरोजगारी असे म्हणतात शहरी भागात कारखानदार श्रमिका ऐवजी यंत्रांना जास्त प्राधान्य देत आहेत त्यामुळे उत्पादन जास्त व खर्च कमी होतो त्याचप्रमाणे वेळेचीही बचत होते व नफा वाढत असतो उच्च दर्जाचे तंत्रज्ञान वापरून उत्पादन करणे यामुळे सैनिकांना कामावरून कमी केले जाते व श्रमिकांचे रोजगार बंद होतो त्यामुळे तांत्रिक बेरोजगारी निर्माण होते.

२) चक्रीय बेरोजगारी तेजीच्या अवस्थेनंतर येणाऱ्या मंदीच्या अवस्थेत प्रभावी मागणीच्या कमतरते मुळे निर्माण होणाऱ्या बेरोजगारीला चक्रीय बेरोजगारी असे म्हणतात". मंदीच्या काळात प्रभावी मागणीच्या कमतरतेमुळे आर्थिक क्रिया मंदावतात त्यामुळे उद्योग धंद्याचे मालक उत्पादन कमी करतात परिणामी कामगारांना कामावरून कमी केले जाते यामुळे कामगारांमध्ये बेरोजगारीचे प्रमाण वाढते.

बेरोजगारी वाढण्याचे दुसरे कारण म्हणजे वाढत्या महागाईचा भडका वाढत्या महागाईमुळे अत्यावश्यक वस्तूंच्या किमती वाढल्याने सामान्य जनते साठी आपल्या उदाहरण निर्माण करणे कठीण होऊ लागले आहे वाढत्या महागाईमुळे गरीब घरातील मुला-मुलींना आपले शिक्षण अर्ध्यावर सोडावे लागते आहे अर्ध्यावर शिक्षण सोडल्यामुळे त्यांच्यावर बेरोजगारीची वेळ येते बेरोजगारी व वाढती. महागाई यामुळे मध्यमवर्गातील लोक कर्जाच्या ओझ्याखाली पार दबून जातात बेरोजगारीला कंटाळून चोऱ्या भ्रष्टाचार तस्करी, गुंडगिरी यासारख्या वाईट मार्गाला खेचले जातात यातूनच मग गुन्हेगारी प्रवृत्ती तयार होते.

सरकारी उपाययोजना

बेरोजगारी मिटविण्यासाठी शासनाने अनेक योजना अवलंबिला आहेत. त्यामध्ये रोजगार हमी योजना धान्य वितरण योजना कुटीर उद्योग झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना यासारख्या अनेक शासकीय योजना राबविल्या जातात परंतु या योजनांचा लाभ सध्या तरी सर्वच गरीब कुटुंबियांना पूर्णता मिळतो असे नाही अशा या शासकीय सुविधांचा लाभ जर गरीब कुटुंबियांना मिळाला तर नक्कीच परिस्थिती सुधारू शकेल पण प्रत्यक्ष मात्र लाभार्थी ऐवजी इतर राजकीय दलाल या योजनांचा लाभ घेताना आढळून येत आहेत तसेच काही वेळा या योजनां गरिबांपर्यंत पोहचवू न शकल्यामुळे त्यांना या सर्व सुविधांचा लाभ घेता येत नाही त्यासाठी शासनाने ही काही तरी ठोस उपाययोजना करायला पाहिजेत आणि या योजनांची माहिती गरिबांपर्यंत

पोचविली पाहिजे तरच या वाढत्या बेरोजगारीला आळा बसेल व बेरोजगारांची संख्या कमी होईल त्याच प्रमाणे वाढत्या बेरोजगारीला कंटाळून आत्महत्या करणाऱ्या बेरोजगारांची संख्या कमी करता येईल.

संकलन :-

कुमार स्वामी सखाराम वारंगडे

एस. वाय बी. एसी.

बाबा

सर्व सुख ,सर्व दुःख हृदयाशी कवटाळून असतो तो बाप.
आकंठ माया असते तरी दाखवत नाही तो बाप,
प्रत्येक अडचणीला सामोरे जाण्याची हिम्मत देतो तो बाप.
स्वतःचा विचार न करता राबतो तो बाप.
मुलांचे हट्ट पुरवणार असतो तो बाप.

अमर्यादा,अमाप प्रेम असूनही
ते कधी कोणाला बोलून दाखवत नाही,
रात्र दिवस राबून लेकरांना कधी काही
कमी पडू देत नाही ते म्हणजे आपले बाबा....१

मनातलं दुःख मनातच लपवतात
आपल्यासमोर अगदी खळखळून हसतात,
स्वतः च जगणं विसरून
ते फक्त आपल्या घरासाठी जगतात
ते म्हणजे आपले बाबा२

लेकरांची चिंता त्यांच्या डोळ्यात दिसते
कुटुंबाची काळजी त्यांच्या वागण्यात असते,
घरातला आनंद त्यांच्यामुळे टिकून राहतो,अन
त्यांच्यामुळे घराला अदृश्य सुरक्षा लाभते
ते म्हणजे आपले बाबा.....३

जे आपण नाही करू शकलो
ते आपल्या लेकरांनी करावे
जे आपण नाही पाहू शकलो
ते आपल्या मुलांनी पाहावं
अशा विचारानं प्रती असलेली तळमळ
अन् ती पूर्ण करण्याची धडपड
जी व्यक्ती अखंड करत असते
ते म्हणजे आपले बाबा.....४

संकलन :-

कुमारी अस्मिता लक्ष्मण भंडागे
टी. वाय. बी. एस. सी.

अर्थशास्त्र व त्याची माहिती

अॅडम स्मिथ:-

हे अर्थशास्त्रज्ञ लेखक आणि तत्त्वज्ञ होते. यांना अर्थशास्त्राचे जनक मानले जाते. त्यांचा वेल्थ ऑफ नेशन राष्ट्राची संपत्ती या 1976 साली प्रकाशित झालेल्या ग्रंथात त्यांनी अर्थशास्त्र हे संपत्तीचे शास्त्र आहे असे सांगितले. औद्योगिक क्रांतीने निर्मितीच्या भांडवलशाही तील बाजारपेठेची समीकरणे त्यांनी या ग्रंथात मांडली. भांडवलशाहीला पूरक अशा मुक्त अर्थव्यवस्थेचा त्यांनी पुरस्कार केला.

अॅडम स्मिथचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत:-

अॅडम स्मिथ चा महत्त्वाचा विश्लेषणात्मक अभ्यास इन्कायरी द नेचर अॅड कॉलेजेस ऑफ द वेल्थ ऑफ नेशन 1976 हा प्रामुख्याने आर्थिक विकासाच्या समस्या वर आधारित होता जरी अॅडम स्मिथ च्या मूल्य आणि वितरणाच्या सिद्धांताला आर्थिक विचारांच्या इतिहासात चोरीच्या तुलनेने अधिक लक्ष दिले गेले असले तरी त्यांची मुख्य चिंता वाढ आणि विकासाच्या गतिशील प्रश्नावर होती.

स्मिथ ने आर्थिक विकासासाठी जबाबदार घटक करण्याचा प्रयत्न केला आणि ते धोरणात्मक उपाय देखील पुढे केले. ज्यामध्ये जलद वाढीसाठी वातावरण तयार करणे शक्य झाले असते. किंबहुना त्यांनी आंतरिक दृष्ट्या संबंधित डायनॉमिकल मॉडेल त्यांनी सादर केले.

अॅडम स्मिथ चे मत होते की समाजात सध्या मुक्त आणि चालविलेल्या स्पर्धेची स्थिती आहे ज्यामध्ये कोणतेही सरकार होते त्यात इतर कोणताही हस्तक्षेप होता.

१) डेव्हिड रिकार्डो फ्री लूट द्वारे शास्त्रीय सिद्धांत डेव्हिड रिकार्डोच्या शास्त्रीय सिद्धांताचा परिचय):-

प्रिल्युड आर्थिक विकासाच्या कल्पनांचे वर्णन डेव्हिड रिकार्डो यांनी त्यांच्या प्रिन्सिपल ऑफ पोलीटीकल इकॉनॉमी अंड टॅक्सेशन या पुस्तकात केले. आर्थिक विकासापेक्षा मूल्य आणि वितरणाचे तत्व त्यांनी स्पष्ट केले होते. रिकार्डो प्रामुख्याने सीमांत आणि विद्यार्थ्यांच्या तत्त्वावर आधारित होता सीमांत सिद्धांत राष्ट्रीय स्मृती मधील भाड्याचा वाटा स्पष्ट करतो आणि अतिरिक्त मजुरी आणि फायदे यांच्यातील उर्वरित वाटा स्पष्ट करतो.

२) उत्पादन कार्याच्या शास्त्रीय सिद्धांतात (शास्त्रीय सिद्धांताचे उत्पादन कार्याचा):-

उत्पादन कार्यामध्ये जमीन श्रम आणि भांडवल यांचा समावेश केला जातो रिकार्डोने संपूर्ण अर्थव्यवस्थेकडे एक महाकाय फर्म म्हणून पाहिले ज्याचा पुरवठा निश्चित आहे आणि जे श्रम आणि भांडवलाच्या एकसमाने युनिटचा वापर करून केवळ वस्तूची उत्पादन करते

जमिनीद्वारे होणारे सर्व उत्पादन जमीनदार, भांडवलदार आणि कामगार यांच्यात विभागले जाते या तीन वर्गांमध्ये एकूण राष्ट्रीय उत्पादनाचे वितरण भाडे, नफा आणि मजुरी या स्वरूपात केले जाते. नोंदीचे उत्पादन कार्य जमिनीचे किरकोळ उत्पादकता पूर्णपणे लवचिक आणि तिच्या गुणवत्तेतील फरकामुळे कमी होत असल्याचे ओळखते. रिकार्डो यांनी असेही स्पष्ट केले की, शेतीतील नवनवीन शोधांमुळे जमिनीची कमी होत चाललेली किरकोळ उत्पादकता किंचित सुधारणेने शक्य आहे.

डॉ.मनमोहन सिंग:-

भारताचे चौदावे पंतप्रधान डॉ.मनमोहन सिंग हे एक विचारवंत व अभ्यासक म्हणून ओळखले जातात. त्यांचा कामाप्रती असलेल्या व्यासंगी व शैक्षणिक दृष्टिकोन जनसामान्यांसाठी असलेली उपलब्धता होतात व विनम्र अचरणामुळे त्यांच्याकडे आदराने बघितले जाते.

पंतप्रधान मनमोहन सिंग यांचा जन्म 26 सप्टेंबर 1932 अखंड भारताच्या पंजाब प्रांतातील एका खेड्यात झाला. डॉ. सिंग यांनी 1998 सनी पंजाब विद्यापीठातून आपले उच्च शालेय शिक्षण पूर्ण केले. त्यांचे शैक्षणिक कर्तृत्व पंजाब विद्यापीठा पासून इंग्लंडमधील केंब्रिज विद्यापीठातून विस्तारलेले आहे. 1957 साली त्यांनी केंब्रिज विद्यापीठातून अर्थशास्त्र या विषयात प्रथम श्रेणीमध्ये पदवी प्राप्त केली त्यानंतर 1962 साली डॉ.सिंग यांनी ऑक्सफर्ड विद्यापीठाच्या नफिल्ड महाविद्यालयातून अर्थशास्त्र या विषयात डी. लिट संपादन केली. त्यांचे इंडियाज एक्सपोर्ट ट्रेडर्स अंड प्रोस्पेक्ट्स फोर सेल्फ सस्टॅन्ड ग्रोथ हे पुस्तक भारताच्या अंतस्थ व्यापारी धोरणांचे समीक्षा करणारे आहे.

पंजाब विद्यापीठ व प्रत्यक्ष दिल्ली स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्समध्ये प्राध्यापक म्हणून काम करत असताना डॉ. सिंग यांची शैक्षणिक ओळख अधिक समृद्ध झाली. या काळात त्यांनी काही काळ युएनसीटीईडी सचिवालयात त्यांनी काम पाहिले होते.

अमर्त्य सेन:-

अमर्त्य सेन हे बंगाली भारतीय अर्थशास्त्रज्ञ व तत्त्वज्ञ आहेत. त्यांना कल्याणाभिमुख अर्थशास्त्रज्ञ व सामाजिक पर्याय सिद्धांत या विषयातील कार्यासाठी इ.स. 1998 सालचे अर्थशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक देऊन गौरविण्यात आले. गरिबी आरोग्य शिक्षण मानवी विकास आणि एकूणच मानवी कल्याण त्यांच्या विचारांचा गाभा आहे. भारतीय केंद्रशासनाने नालंदा विद्यापीठाच्या निर्मितीसाठी इ.स.2007 साली

बनविलेल्या नालांदा मार्गदर्शक समूहाचे अध्यक्ष आहेत. एकूण चाळीस वर्षात 30 हून अधिक भाषांत अमर्त्य सेन यांची पुस्तके प्रकाशित झाली आहेत. ते ऑक्सफर्ड कॉलेजचे पहिले आशियाई प्रमुख आहेत.

संकलन :-

अतुल बाबु हडळ

टी. वाय. बी. कॉम.

नोबेल पारितोषिक

नोबेल पारितोषिक हा जगातील अत्यंत प्रतिष्ठेचा पुरस्कार आहे. रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, साहित्य, जगातील शांतता, वैद्यकशास्त्र किंवा जीवशास्त्र आणि अर्थशास्त्र या पाच क्षेत्रांतील अतुलनीय कामगिरीसाठी किंवा संशोधनासाठी प्रतिवर्षी हा पुरस्कार दिला जातो. स्वीडिश वैज्ञानिक नोबेलने आपल्या मृत्यूपत्रात या पुरस्कारांची तरतूद केली होती. त्याच्या मृत्यूनंतर पाच वर्षांनी इ.स.१९०९ मध्ये पहिल्यांदा हा पुरस्कार देण्यात आला. दरवर्षी १० डिसेंबर रोजी हा पुरस्कार दिला जातो. १९४० ते १९४२ पर्यंत दुसऱ्या महायुद्धामुळे हा पुरस्कार खंडित करण्यात आला होता.

डिसेंबर २०२० पर्यंत एकूण ९२९ व्यक्तींना आणि २५ संस्थांना एकूण ९५४ नोबेल पारितोषिके देण्यात आली आहेत.

इ.स.१९६९ पासून आल्फ्रेड नोबेल यांच्या स्मरणार्थ स्वीडनच्या मध्यवर्ती बँकेने (रिक्स बँकेने) अर्थशास्त्रातील मौलिक कार्यासाठी सहावे नोबेल पारितोषिक देण्यास सुरु केली.

नोबेल यांच्या मृत्युपत्राची तरतुदी

आल्फ्रेड नोबेलच्या मृत्यूनंतर इ.स.१८९७ साली त्याचे मृत्युपत्र उघडून पाहण्यात आले व चार वर्षांनंतर ते कायदेशीर असल्याचे सिद्ध झाले. या मृत्युपत्रानुसार त्याने कमावलेल्या अमाप संपत्तीचा मोठा हिस्सा (३.१ कोटी स्वीडिश क्रोनार) नोबेल निधीसाठी ठेवलेला होता. हा निधी सुरक्षित ठेविंमध्ये गुतवून मिळणाऱ्या उत्पन्नाच्या ६० ते ८० टक्के रकमेचे पाच सारखे भाग करून प्रत्येक क्षेत्रातील पारितोषिकासाठी देण्याचे आल्फ्रेडने आपल्या मृत्युपत्रात सुचविले होते.

या मृत्युपत्रामध्ये कोणकोणत्या कार्यक्षेत्रात व कोणकोणत्या निकषांवर पारखून पारितोषिके द्यावीत याचेही त्याने विवेचन करून ठेवले होते. त्यासाठी आवश्यक ते स्पष्टीकरण करणारे नियम व प्रशासकीय तपशील हे मृत्युपत्राचे विश्वस्त, पारितोषिके देणाऱ्या संस्थांचे प्रतिनिधी व नोबेल यांचे कुटुंबीय यांनी चर्चा करून तयार केले व स्वीडनच्या राजाने याला इ.स. १९०० साली मान्यता दिली.

२२ ... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

कोणत्या संस्थांना पुरस्कार निवडीचे अधिकार आहेत :

- भौतिक, रसायनशास्त्र व अर्थशास्त्र - द रॉयल स्वीडिश अॅकॅडमी ऑफ सायन्स
- वैद्यकशास्त्राचे - द रॉयल कॅरोलिन मेडिको - सर्जिकल इन्स्टिट्यूट
- साहित्याचे पारितोषिक - द स्वीडिश अॅकॅडमी
- शांततेसाठी - द नॉर्वेजियन नोबेल कमिटी
- या चार संस्थांकडे ही पारितोषिक देण्याचे अधिकार आहेत.

नामांकन पद्धती

- आधीचे नोबेल पारितोषिक विजेते.
- पारितोषिके देणाऱ्या संस्थांचे सभासद
- काही विशिष्ट विद्यापीठांचे आणि महाविद्यालयांचे प्राध्यापक
- साहित्याच्या पारितोषिकासाठी लेखकांच्या काही प्रतिनिधिक संघटनांचे सभासद

नोबेल पुरस्कार निर्देशन पद्धती

- शिफारशी १ फेब्रुवारीच्या आत पाठवायच्या असतात
- १ फेब्रुवारीपासून नोबेल साहित्यांचे काळ सुरू होते व सप्टेंबर - ऑक्टोबरमध्ये साहित्य शिफारशी पारितोषिके देणाऱ्या संस्थांकडे पाठवितात
- या संस्था १५ नोव्हेंबरपर्यंत अंतिम निर्णय जाहीर करतात.

नोबेल पारितोषिक नाकारणाऱ्या व्यक्ती

- चार व्यक्तींनी हा पुरस्कार नाकारला.
- यापैकी तीन जर्मन व्यक्ती (हिटलरमुळे)
- तर चौथी व्यक्ती रशियन लेखक बोरिस पस्तेनिक

नोबेल पुरस्कार विजेते भारतीय व्यक्ती

व्यक्ती	क्षेत्र	शोध/कार्य	वर्ष
रवींद्रनाथ टागोर	साहित्य	गीतांजली	१९१३
सी. व्ही. रमण	भौतिकशास्त्र	रमण इफेक्ट	१९३०
हरगोविंद खुराणा	वैद्यकशास्त्र	जेनेटिक कोड	१९६८

मदर टेरेसा	शांतता	-	१९७९
सुब्रह्मण्यम चंद्रशेखर	भौतिकशास्त्र	चंद्रशेखर लिमिटेड	१९८३
अमर्त्य सेन	अर्थशास्त्र	वेलफेअर इकॉनमिक्स	१९९८
व्ही. एस. नायपॉल	साहित्य	एकूण साहित्यिक कार्य	२००१
व्यंकटरामन रामकृष्णन	रसायनशास्त्र	रायबोझोन	२००९
कैलाश सत्यार्थी	शांतता	बालहक्क संरक्षण	२०१४
अभिजित बॅनर्जी	अर्थशास्त्र	दारिद्र्य निर्मूलन	२०१९
मारिया रेसा	शांतता	-	२०२१
अब्दुल रझाक गुरणाह	साहित्य	-	२०२०

संकलन :- लक्ष्मी जामुनसिंग ठाकूर
एफ. वाय. बी. कॉम.

थोर नेते डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

भारताच्या पावन भूमीवर अनेक महापुरुषांनी जन्म घेऊन देशासाठी व समाजासाठी अहोरात्र कार्य करून सामाजिक बांधिलकी व राष्ट्रनिष्ठा जोपासली आहे. त्यांचा सेवेचा वारसा आजही देशवासियांसाठी आदर्श, मार्गदर्शक व दिशा दर्शक ठरलेला आहे अशा या थोर महापुरुषात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव सर्वात वर आहे.

डॉ. बाबासाहेब म्हणजे अष्टपैलू व्यक्तीमत्व होते. त्यांना प्रत्येक क्षेत्राचे परिपूर्ण ज्ञान व माहिती होती. सामाजिक, राजकीय, आर्थिक, शैक्षणिक, धार्मिक. पत्रकारिता व कायदे अशा विविध क्षेत्रात आपल्या अमोघ वक्तृत्वाने व कुशल नेतृत्वाने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दीन, दलितांच्या श्रमिकांच्या, विस्थापितांच्या, शोषितांच्या अंधकारमय जीवनाला प्रज्ञेचा संदेश दिला गलितगात्र झालेल्या मनामनातून

समाजक्रांतीचे स्फुल्लिंग चेतवून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी मुर्दाड झालेल्या समाजाला आपल्या हक्काप्रति जागृत केले.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर नुसते पुस्तकी पंडित नव्हते तर त्यांनी आपल्या आयुष्यात आचार आणि विचार यांची सांगड घातली आणि आपल्या तत्वज्ञानाला कृतीची जोड दिली. त्यांनी मनुष्य मात्रांच्या जीवनातील दुःख, दारिद्र्य आणि क्लेश दूर करण्यासाठी अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत आपले पूरे ज्ञान माहिती व बळ लावले आणि रंजल्या गांजल्या जनतेच्या तसेच स्त्री वर्गाच्या शेतकरी मजूर वर्गाला ती उद्धारक व तारक शक्ती ठरते. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सत्याच्या मार्गावर चालणारे खरे मार्गदर्शक होते भ्रष्टाचार अनिती अत्याचार, अन्याय त्यां त्यांनी प्रखर विरोध केला होता.

संकलन

पुस्तकांची नावे

१) अनाथांचा नाथ डॉक्टर आंबेडकर

२) अनुयायी

३) आपले बाबासाहेब

४) आठवणीतील बाबा साहेब

५) आंबेडकर यांचे राजकीय विचार

६) आंबेडकरी चळवळीची विध्वंसक संघटक

७) आंबेडकर वाद, तत्व आणि व्यवहार

८) आंबेडकरी जलसा तडवळ करांचा

९) आंबेडकरवाद तत्त्व आणि व्यवहार

१०) आंबेडकरवादी प्रतिभावंत

११) ग्रंथकार भीमराव

1) The problem of Rupee

2) Thought on Pakistan

3) जाती निर्मूलन

4) the cast of Annihilation

1. Annihilation of Castes जातीचे निर्मूलन डॉक्टरबाबासाहेब आंबेडकरांनी १९३६ मध्ये जातपात तोडक मडका द्वार लाहोर येथे येथे होणाऱ्या अधिवेशनात आपले विचार मांडण्यासाठी तयार केलेला आहे

२५... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंढे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

2. Rande, Gandhi and Jinnah रानडे गांधी आणि जीना जानेवारी 1942 रोजी न्यायमूर्ती महादेव गोविंद रानडे यांच्या 101 व्या जयंतीनिमित्त भारत सेवक समाज या संस्थेने गोखले मेमोरियल सहभाग गृहात आयोजित केलेला आहे

3. Communal Deadlock and a way to Solve: जातीय पेज आणि तो सोडविण्याचा मार्ग दीप ऑल इंडिया शेड्युल कास्ट फेडरेशनचे 6 मे 1945 रोजी मुंबई नेहरू पार्क वर आयोजित केलेला अधिवेशन आहे.

4) Maharashtra as a linguistic Province महाराष्ट्र एक भाषिक प्रांत महाराष्ट्र हे पुस्तकरूपाने आक्टोंबर 1952 मध्ये थॅकर कंपनी लिमिटेड मुंबई आहे.

5) The Rise and Fall of Hindu Women हिंदू स्त्रियांची उन्नती आणि अवनी ती डॉक्टर बाबासाहेबांचा हा वैचारिक व सांस्कृतिक लेख प्रथम कोलकत्याच्या महाबोधी मासिकाच्या मे व जून 1951 च्या अंकात प्रसिद्ध झाला होता.

संकलन:- कुमारी श्वेता गुलाबचंद वाजे
एफ. वाय. बी. कॉम.

RBI गव्हर्नर

अ. क्र	नाव	कार्यकाळ
१	सर ओसबोर्न स्मिथ	०१-०४-१९३५ ते ३०-०६-१९३६
२	सर जेम्स ब्रेड टेलर	०१-०७-१९३७ ते १७-०२-१९४३
३	सर चिंतामण द्वारकानाथ देशमुख	११-०८-१९४३ ते ३०-०६-१९४९
४	सर बेनेगल रामा राव	०१-०७-१९४९ ते १४-०१-१९५७
५	के.जी. आंबेगावकर	१४-०१-१९५७ ते २८-०२-१९५७
६	एच. व्ही. आर. अय्यंगार	०१-०३-१९५७ ते २८-०२-१९६२
७	पी. सी. भट्टाचार्य	०१-०३-१९६२ ते ३०-०६-१९६७
८	एल.के. झा	०१-०७-१९६७ ते ३०-०५-१९७०

९	भास्कर.एन. आडारकर	०४-०५-१९७० ते १५-०६-१९७०
१०	एस. जगन्नाथन	१६-०६-१९७० ते १९-०५-१९७५
११	एन. सी.सेन गुप्ता	१९-०५-१९७५ ते १९-०८-१९७५
१२	के.आर. पुरी	२०-०८-१९७५ ते ०२-०५-१९७७
१३	एम. नरसिंह	०२-०५-१९७७ ते ३०-११-१९७७
१४	डॉ. आय.जी.पटेल	०१-१२-१९७७ ते १५-०९-१९८२
१५	डॉ.मनमोहन सिंग	१६-०९-१९८२ ते १४-०१-१९८५
१६	अमिताभ घोष	१५-०१-१९८५ ते ०४-०२-१९८५
१७	रा.ना.मल्होत्रा	०४-०२-१९८५ ते २२-१२-१९९०
१८	एस.व्यंकटरमण	२२-१२-१९९० ते २२-१२-१९९२
१९	डॉ. सी.रंगराजन	२२-१२-१९९२ ते २१-१२-१९९७
२०	डॉ. बिमल जालान	२२-११-१९९७ ते ०६-०९-२००३
२१	डॉ. वाय. वेणुगोपाल रेड्डी	०६-०३-२००३ ते ०५-०९-२००८
२२	डॉ. डी. सुब्बाराव	०६-०९-२००३ ते ०३-०९-२०१३
२३	रघुराज राजन (लवकर राजीनामा)	०३-०९-२०१३ ते ०३-०९-२०१६
२४	उर्जित पटेल	०३-०९-२०१६ ते १०-१२-२०१८
२५	शक्तिकांत दास	१२-१२-२०१८ ते वर्तमान

संकलन: - माणिक मोहन चौधरी

Department of Botany

- ❖ The department is engaged in student counselling and mentoring of students during entire academic year.
- ❖ At the beginning of the semester, student teacher-introduction session and syllabus discussion were carried for newly admitted students.
- ❖ The department organised webinar on “Biodiversity in Western Ghats” in collaborations with Department of Geography, Botany & IQAC dated on Wednesday, 12th August 2020 at 5.00 pm to 6.30 pm.
- ❖ The Department of Botany, Geography, Environmental Studies and Department of P.G.Studies in Geography, Dr. B.R. Ambedkar Government College, Sri Ganganagar, Rajasthan in collaboration with IQAC of the college jointly organized Two Days National Workshop on “Ecological Footprints” on Wednesday, 19th Thursday, 20th August 2020, at 12.00 pm to 1.30 pm.

Faculty Achievements

Mr. Namdeo V. Mahale

- ❖ Successfully completed 01 Faculty Development Program from Savitribai Phule Pune University, Pune.
- ❖ Successfully completed 01 Online Refresher Course in Life Sciences (Botany) from HRDC Gujrat University Ahmedabad.
- ❖ Successfully completed 01 Orientation Program from Teaching Learning Centre & Research Development and Services Cell Ramanujan College, University Delhi.

Mr. Namdeo V. Mahale
Assistant Professor in Botany

Department of Chemistry

Annual report of the department of Chemistry for year 2020-21; as the department has established in June 2005, the present academic year is 15th academic year of curriculum. Chemistry is at the heart of many disciplines and is a core science discipline. The Department offers undergraduate degree B. Sc. in the subject of Chemistry. Department aims to offer the best chemical education possible at undergraduate level as a means of keeping the faculty and students working towards their goals in light of the current facility. Faculty is working to maintain accessibility to our students and also work to collaborate with each other and other departments to enhance education opportunities and generate successful graduates.

Presently the department is fulfilled with teaching & non-teaching staff & all the staff members are permanently associated. The Assistant Professors appointed in the department is fully qualified, experienced and truly goal oriented.

During this academic year, the students enrolled for F.Y/S. Y/T. Y. B.Sc. Undergraduate courses. We have also given importance in order to develop extracurricular activities of students, during the cultural & sports week, students from F.Y/S. Y/T. Y. B.Sc. Classes have participated in different events. During the academic year students has celebrated various important days such as welcome function, Teacher's Day, National Science Day etc. by arranging different functions & competitions. The regular semester & practical examination for both terms were conducted as per the guidelines given by the University of Mumbai.

❖ Our three students are going for higher studies.

❖ **The list of activity conducted by the Department:**

❖ **Note:** Due to COVID-19 pandemic situation, some departmental academic activities were organized on online platform via, Zoom App, Google Classroom, What's App, Telegram, Google Forms etc.

❖ **Faculty Achievement:**

1) **Dr. C. Y. Patil**

➤ Completed a '2- Week Faculty Development Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

2) **Dr. Y. K. Patil**

➤ Completed a '4- Week Orientation Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

3) **Mr. L. S. Parhad**

➤ Completed a '4- Week Orientation Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

4) **Dr. T. A. Rajput**

➤ Completed a '4- Week Orientation Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

➤ **Granted Patent** of title "Synthesis of Novel compound (E) -4(2-(2-1'2'6'7-Tetrahydro-8H-Indeno[5,4-b]Furan8ylidene)Hydrazineyl)Thiazol-4-yl)Benzonitile.

5) **Ms. R. G. Borse**

➤ Completed a '4- Week Orientation Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

➤ Registered for Ph.D. at Research Center, KTHM College, Nashik under SPPU Pune.

6) Dr. P. D. Maske

- Presented Poster in Three days Proceedings of DAE-BRNS 8th Interdisciplinary Symposium on Material Chemistry organized by Bhabha Atomic Research Centre Mumbai, India.
- Completed a '4- Week Orientation Programme' organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.

Dr. Chetana Y. Patil

**Head,
Department of Chemistry**

Department of Commerce & Accountancy

The department of Commerce and Accountancy was established from the beginning of this college in 2002. The Department is playing an important role in inculcating knowledge, Skills with theory and practical transaction. It also promotes the entrepreneurship of the learners in this tribal area. The department has a Commerce Association which conducts various activities.

Activities Conduct by Department:

The department of Commerce and Accountancy of the College aims at providing the student exposure to the Society & Nation.

Various activities are organized Such as

- Department of Commerce & Accountancy had started a Basic Computer Course & Soft Skill Development course for the students from the year 2018-19.
- Build the confidence in students, Department of Commerce & Accountancy sends students to participate in various competition exams such as "ICAI Commerce Wizard A Talent Search Test".
- Build the confidence in students, Department of Commerce & Accountancy sends students to participate in various inter college competition.
- Department of Commerce & Accountancy is started a Remedial Teaching in Accountancy for the students.

The *Department of Commerce & Accountancy conducted following programmes: -*

- 1) Conducted certificate course entitled "**Certificate Course on Basic Computer Application**" for the students of college in the academic year 2020 – 2021. 26 students enrolled for the course.
- 2) Conducted certificate course entitled "**Certificate Course on Personality Development**" for the students of college in the academic year 2020 – 2021. 16 students enrolled for the course.

- 3) Organized One Day Workshop on “**Introduction of Syllabus & Introduction of Choice Based Credit, Grading and Semester System**” in on 25th July, 2020. 51 participants took participation in this workshop.
- 4) Organized One Day State Level Online Webinar on “**Introduction of Direct Taxation**” in collaboration with IQAC of the college on 29th July, 2020.
- 5) Organized One Day National Level Online Webinar on “**Introduction of Marketing**” in collaboration with IQAC of the college on 13th August, 2020.

COMMERCE ASSOCIATION

Commerce Association is formed by department of commerce and accountancy. Commerce Association provides a platform for the students to exhibit their talents in various commerce and accountancy-oriented events.

The commerce association conducts various activities concerned with the overall development of students. All programs and activities undertaken by association are totally managed by the student members of association to enhance their analytical and decision-making skills with the help of Commerce Association In charge. Commerce Association In charge and Committee members act as a guiding force for the smooth functioning of the programs organized by commerce association.

Tandel Vipul M.
Dept. of Commerce & Accountancy

DEPARTMENT OF ECONOMICS

The department of Economics performs all the activities as per the vision, mission and goals of the Institution & College. During the academic year 2020-21 the departmental results are satisfactory. In the economics department there are six papers in each semester. FYBA Paper I, SYBA Paper II & III and TYBA Paper IV, V & VI. The department of economics organized a class test for every chapter.

- Prof. Anil Pathade working as a member of syllabus formulation of SYBA Course for the paper title Entrepreneurial Development-I & II for the academic year 2020-21
- Prof. Anil Pathade working as a Programme Officer of National Service Scheme.

Training Programme

1. Completed “One Week Online Research Methodology Workshop on BFSI Sector”
2. Completed Ten Days Faculty Development Programme on “The Scenario of Commerce, Management and Economics Education after COVID-19”
3. Completed “Five Days FDP on Innovative Teaching Learning Methodologies”

4. Completed “Five Days National Faculty Development Programme on Emerging Trends of Pedagogy in Language, Literature and Social Sciences”
5. Completed “Refresher Course on Research Methodology for Faculty of Social Sciences”
6. Completed “Two Week Online Faculty Development Programme on the Role of ICT in the Development of Massive Open Online Courses (MOOCs) in Higher Education”
7. Completed UGC Sponsored Refresher Course in Economics.

Seminar / Conference / Workshop

1. Participated in “One Day National E- Workshop on “Online Income Tax Return & Economic Planning in Covid-19 Pandemic”
2. Participated in “One Day National Webinar on “Extensive Acceptance to e-Learning and ICT Tools in Bihar: A Positive Outcome of Covid-19 Lockdown”
3. Participated in “Five Days National Level Faculty Development Programme on “Post COVID State of Economy & Wealth Creation Strategies”
4. The result of department for academic year 2020-21 is 100%.
5. Mr. Rahul P. Bansode has appointment as a paper setter idol Mumbai University for the TYBCOM Business Economics.
6. Mr. Rahul Bansode. has completed orientation programme at Ramanujan College Delhi during period 16Dec.to 15Jan. 2020.
7. Mr. Rahul Bansode has been worked as Course writer of the subject of New classical Economics, at Idol University of Mumbai.
8. In department of Economics there is continuous student counselling and mentoring of students during entire academic year.
9. Google classrooms is used as a learning management system.

Prof. Anil Pathade
Head, Department of Economics

Department of English and English Literary Association

Department of English offers Communication Skills in English, Business Communication and English Literature. In the academic year 2020-2021, the department of English organized and conducted various activities like guest lectures and certificate courses and screening of the plays and so on. They are as follows:

- Organized a National Level Webinar on “Birds in Konkan and Western Ghats” in collaboration with department of Geography and Marathi held on 11th August, 2020.
- Conducted certificate course entitled “English Speaking Course” purely free of cost.

- Conducted “Certificate course in Language Skills and Proofreading” in collaboration with department of Marathi purely free of cost.
- Screened the play “Death of a Salesman” on 03/02/2021 for better appreciation.
- Screened the play “Adhe- Adhure” by Mohan Rakesh on 14/02/2021 for better appreciation.
- Organized a guest lecture on the topic “William Shakespeare and his Contribution to the Literature” on the occasion of the birth anniversary of William Shakespeare held on 23 April, 2021.
- Mr. Bhimrao S. Bansode, appointed by University of Mumbai, worked as the member of Syllabus Sub-Committee for Optional English paper –III Introduction to Poetry Semester- III and IV of S.Y.B.A.
- Mr. Bhimrao S. Bansode completed Refresher Course organized by UGC HRDC, Maulana Azad National Urdu University, Hyderabad.
- Mr. Bhimrao S. Bansode completed Two Week Faculty Development programme organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College, University of Delhi.
- The department actively participated in various activities conducted by the college like Webinars, workshops and conferences.

Mr. Bhimrao Shankar Bansode

Assistant Professor

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL SCIENCE

- The result of department for academic year 2020-21 is 100%, Gavit Rohini Padamakar 82 % marks in stood first in department.
- To organized the one-day National webinar on environment and urbanization jointly organized with department of geography on 18th august 2020.
- To organized the webinar on two days national workshop on ecological footprint jointly organized department of botany and geography on 19th & 20th august 2020.
- Conducted World Environment Day (Quiz Competition) on 5th June 2020.
- Online conducted on Wild life Week 02-08 October on 03rd October 2020
- Online Celebration Dr. A.P.J. Abdul Kalm Sahab Birth Annuiversiy (Online) on 15th October 2020.
- Online program conducted on National Energy Conservation Day on 14th December 2020.
- Online program conducted on World Water Day on 22rd March 2021.
- Published Research articles: 02
- Participated in Various Programs Organized by different Universities India: International and National Conference-10, International and National Seminar-02,

International and National Workshop-04, International and National Webinars-12
International and National Faculty Development Programs-2, Refresher Courses-01.

Dr. Sayyed Juned A.
Assistant Professor in Environmental Science

Department of Geography

The Department of Geography has been established in the year 2002. The Department of Geography, A.C.S. College is teaching BA and interdisciplinary courses to approximately 150 students cutting across all social science disciplines. Presently Two faculty members are providing their expertise to the students, and one non-teaching staff members are engaged in lab work. Faculty members have participated in national and international seminars, workshops and conferences and have also contributed research papers in various journals and books. The department has a well-developed lab with a variety of instruments and also runs a departmental library in which various cartographic maps, topographical maps, Physical maps, Political maps are available to the students.

Various events and co-curricular activities were organised in the current session. An Orientation Programme for the departmental students was organized, the faculty addressed the fresh batch of students introducing them to the curriculum and the activities of the department and shared their experiences. Students were provided with a copy of the timetable. Orientation programme on the "Introduction of the Syllabus of Geography" for the F.Y.B.A., S.Y.B.A. T.Y.B.A. has been conducted online.

- 1) Workshop has been arranged for the F.Y.B.A. Students on their syllabus.
- 2) One Day Workshop has been arranged on 'Weather, Climate and Climate Change" In the college.
- 3) On 11th July "World Population Day" programme has been conducted.
- 4) On 16th September "World Ozone Day" Programme has been conducted.
- 5) On 23rd September information about Equinoxially day has been given to the students.
- 6) Conducted National level Webinar on "Population and emerging issues of development" on 7th August 2020.
- 7) Conducted National level Webinar on "Know yourself (Personality Development)" on 8th August 2020.

Prof. D. J. Nahire

Head of Geography Department

इतिहास विभाग

- ❖ ०७ ऑगस्ट २०२० रोजी "लोकसंख्या आणि विकासाच्या उदयोन्मुख समस्या" या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय स्तरावरील वेबिनार यशस्वीपणे आयोजित केला.
- ❖ ०८ ऑगस्ट २०२० रोजी "स्वतःला जाणून घ्या (व्यक्तिमत्व विकास)" या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय स्तरावरील वेबिनार यशस्वीपणे आयोजित केला.
- ❖ या शैक्षणिक वर्षात "मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्स (डिसेंबर २०२० ते मे २०२१ आणि दर शनिवार)" यशस्वीपणे आयोजित केला.
- ❖ दि . १८ फेब्रुवारी २०२१ रोजी "इतिहास विषयाचा अभ्यासक्रम" कार्यशाळा" या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली.
- ❖ दि . १९ फेब्रुवारी २०२१ छत्रपती शिवाजी महाराज यांची जयंती साजरी करण्यात आली.
- ❖ दि . २० फेब्रुवारी २०२१ रोजी " अभिमुखता कार्यक्रम - विषय: इतिहास" कार्यक्रम आयोजित केला.
- ❖ दि . २३ फेब्रुवारी २०२१ संत गाडगेबाबा यांची जयंती साजरी केली.
- ❖ दि . २२ मार्च २०२१ रोजी "इतिहास विषयातील नोकरीच्या संधी" या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली.
- ❖ दि . २३ मार्च २०२१ रोजी शहिद दिनानिमित्ताने अभिवादनाचा कार्यक्रम घेण्यात आला.
- ❖ दि . १८ एप्रिल २०२१ रोजी जागतिक वारसा दिनानिमित्ताने ऑनलाईन पद्धतीने YouTube माध्यम वापर करून जागतिक वारसा दिन साजरा करण्यात आला.
- ❖ दि . ३१ मे २०२१ रोजी ऑनलाईन पद्धतीने Zoom माध्यम वापर करून अहिल्याबाई होळकर यांची जयंती साजरा करण्यात आली.
- ❖ दि . ०६ जून २०२१ रोजी शिवस्वराज्य दिनानिमित्ताने ऑनलाईन पद्धतीने YouTube आणि Zoom माध्यम वापर करून जागतिक वारसा दिन साजरा करण्यात आला.
- ❖ विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनाची आवड निर्माण व्हावी म्हणून "द ग्रेट मराठा वॉरियर्स" हे संशोधन पुस्तक विद्यार्थ्यांकडून तयार करून घेण्यात आले.
- ❖ Mentor आणि Mentees संकल्पनाचा वापर करून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.
- ❖ अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी, येथे आयोजित शिवस्वराज्य दिनानिमित्त "छत्रपती शिवाजी महाराज आणि राज्याभिषेक" या विषयावर अतिथी म्हणून डॉ. विनोद सोनवणे यांनी ऑनलाईन पद्धतीने व्याख्यान दिले.
- ❖ आधार बहुउद्देशीय सामाजिक विकास संस्था, सोलापूर द्वारा आयोजित लिपी आणि भाषा संशोधन आणि प्रशिक्षण केंद्र अंतर्गत "पालघर जिल्हाचे समन्वयक" म्हणून डॉ. विनोद सोनवणे निवड झाली.

- ❖ डॉ. विनोद सोनवणे यांचे मुंबई विद्यापीठाच्या Minor Research Project वर काम चालू आहे.
- ❖ डॉ. विनोद सोनवणे यांचे दोन शोधनिबंध Research Journal मध्ये प्रकाशित झाले.

डॉ. विनोद संभाजी सोनवणे
इतिहास विभाग प्रमुख

मराठी विभाग व मराठी वाङ्मय मंडळ

- मराठी विभाग व मराठी वाङ्मय मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमानाने दि. २७ फेब्रुवारी २०२१ रोजी मराठी भाषा दिनानिमित्त "मी आणि माझी कविता" या विषयावर अभासी पध्दतीने प्रा. वृषाली विनायक यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- विद्यार्थ्यांमध्ये वाङ्मयीन अभिरुची वाढावी या दृष्टीने मराठी विभाग व विद्यार्थी विकास कक्ष यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. ८ मार्च २०२१ रोजी नांदेड येथिल प्रा. अनुमंत भोपोळे यांचे अभासी पध्दतीने विद्यार्थ्यांसाठी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- मराठी वाङ्मय मंडळातर्फे प्रथम वर्ष कला शाखेतील विद्यार्थ्यांना यु ट्युबद्वारे कुसूमाग्रजांची "लाभले आम्हास भाग्य बोलतो मराठी" ही कविता ऐकविण्यात आली.
- प्रा. सुनिलदत्त गोडसे (विभाग प्रमुख मराठी) यांनी मुंबई विद्यापीठ व यु. जी. सी. एच. आर.डी.सी. यांच्या तर्फे आयोजित "भारतीय लोकसाहित्य" या विषयावर रिफ्रेश्र कोर्स पूर्ण केला.
- प्रा. सुनिलदत्त गोडसे यांनी रिसर्च जर्नी या ऑनलाईन जर्नलमध्ये "कर्मवीर भाऊराव पाटील" यांचे अस्पृश्यता निवारण्याचे कार्य "एक चिंतन" या विषयावर शोधनिबंध प्रकाशित केला.

प्रा. सुनिलदत्त गोडसे

विभाग प्रमुख मराठी

Department of Mathematics

The Department of Mathematics is established in the year of 2002 to disseminate and provide the higher education in Vikramgad taluka. The department runs F. Y. B. Sc., S.Y.B. Sc. and T. Y. B. Sc with 6-unit program. Due to Covid-19 pandemic all the classes were organized via virtual mode like zoom, google meet and you tube. At the beginning of academic year, the webinar is organized for the student on Advanced Technique on Online Teaching, in order to introduce the online teaching learning method for the students. Dr. Samer Bhutala, Assistant professor, S. M. College Poladpur is a resource person for this webinar. Department of Mathematics conducts internal evaluation for first, second- and third-year students. The end semester exam is conducted according to the guidelines of university of Mumbai.

- Faculty profiles: -
- Mr. Nikam Vishal Eknath (Assistant Professor and Head)
 - Qualification: - M.Sc., NET-JRF, GATE, SET, Ph.D.*
 - Successfully completed TWO-WEEK REFRESHER COURSE IN "MATHEMATICS"
 - successfully completed a 4-Week Induction/Orientation Programme for "Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education"
 - Member of IQAC Committee and Head of Criteria-I
 - Resource persons for webinars and Faculty development programs by various colleges
 - Publication During the year: **Vishal Nikam**, Dhananjay Gopal, Habib ur Rehman and Thanatporn Bantaajai. (2020). NEW GERAGHTY TYPE CONDENSING OPERATORS AND SOLVABILITY OF NONLINEAR QUADRATIC VOLTERRA-STIELTJES INTEGRAL EQUATION. Nonlinear Functional Analysis and Applications, 25(4), 769-797. (SCOPUS)
- Mr. Santosh Shivilal Dhamone (Assistant Professor)
 - Qualification: - M.Sc., SET, Ph.D.*
 - Successfully completed TWO-WEEK REFRESHER COURSE IN "MATHEMATICS"
 - successfully completed a 4-Week Induction/Orientation Programme for "Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education"
 - Attended Various Faculty development programs and webinars to add thing.
 - Program officer of National Service Scheme.
 - Member of S.C., S.T. Student's Welfare Committee, NAAC Criteria 7, Examination Committee

Prof. Vishal Nikam

Head of Mathematics Department

Department of Physics

1. The result of department for department for academic year 2020-21 is 100%.
2. Mr. Ingole S. M. has completed FDP at Savitribai Phule Pune University Pune (01-05 June, 2020).
3. Mr. Ingole S. M. has presented paper in international conference (ICAMS-2020) at Raje Ramrao Mahavidyalay, Jath (06-07 June, 2020).
4. Mr. Ingole S. M. has completed orientation programme at Ramanujan College Delhi during period 04 June to 01 July, 2020.
5. Mr. Ingole S. M. has completed refresher programme at Gujrat University (07-09 Sept., 2020).
6. Mr. Ingole S. M. has presented paper in national conference (MET-202) at Solapur University, Solapur (22 March, 2021)
7. In department of Physics there is continuous student counselling and mentoring of students during entire academic year.
8. Google classrooms is used as a learning management system.
9. The department of physics organized “national webinar on “Advanced Techniques in Online Teaching” on 14th August, 2020.

Prof. Sachin M. Ingole
Head,
Department of Physics

राज्यशास्त्र विभाग

१. प्रा.डॉ. बसवेश्वर पांडागळे यांचे दोन शोधनिबंध राष्ट्रीय परिषदेमध्ये प्रसिद्ध झाले.
२. महात्मा गांधी जयंती दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२१ रोजी व्याख्यानाच्या माध्यमातून साजरी करण्यात आली.
३. संविधान दिन दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२१ रोजी साजरा करण्यात आला.
४. मानवी हक्क दिन दिनांक १० डिसेंबर २०२१ रोजी साजरा करण्यात आला या अनुषंगाने आदिवासी समाज व मानवाधिकार या संदर्भात व्याख्यान दिले.
४. विभागातर्गत कोव्हीड संदर्भात ऑनलाईन परिक्षा व आंतरराष्ट्रीय रेडक्रॉस दिनानिमित्त ऑनलाईन परिक्षाचे आयोजन करण्यात आले.

Department of Zoology

It gives me immense pleasure to introduce here a departmental report of Department of Zoology for the academic year 2020-21. The Department of Zoology with 100% Grant in Aid basis has been established from June 2003 and offers education up to T. Y. B. Sc. Level. The department is committed to provide the high-quality education to students both theoretically and practically. The faculty of the department is well qualified, experienced and striving for

excellence. The department offers excellent infrastructure and fully functional laboratory for the students. The laboratory has all required Zoological specimens, permanent slides, chemicals, apparatus, glassware's and equipment etc. The department has its own 'Vermicompost' useful in practical study. The department conducted activities like, syllabus discussion, regular unit tests, quiz competition, group discussions, seminars and study tours, etc. The Department is committed to provide guidance regarding life sciences competitive examinations like NET, SET, GATE, IFS etc. throughout the year to develop student's interest in the subject. The department of zoology organize various webinars for students in 2020-21 and it is beneficial for students to improve the knowledge. The department of zoology conducting certificate course in next academic year and it is also beneficial for students.

➤ **Events organised by department**

National level Webinar on “Birds in Konkan and Western Ghats “on 11 august 2020 at 5 pm to 6:30 pm

➤ **Name and educational qualifications of teaching faculty:**

Mr. Vishal Soudagar Sutar (M.Sc. (Zoology) NET) 1 Year teaching experience

➤ **Faculty Achievements:**

Completed 4 weeks Orientation Programme organized by Ramanujan College, Delhi.

➤ **Students for higher Education:**

Ajay Chintya Surve (M.Sc., Zoology at Dandekar College, Palghar)

Mr. V. S. Sutar
Head, Department of Zoology

सांस्कृतिक विभाग

महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागातर्फे शैक्षणिक वर्ष 2020-2021 मध्ये कोरोना-१९ च्या प्रभावाखाली विविध कार्यक्रम घेण्यात आले. त्यामध्ये प्रामुख्याने विविध महापुरुषांच्या जयंत्या साजऱ्या करण्यात आल्या.

1. १५ ऑक्टोबर २०२० रोजी डॉ. ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांची जयंती साजरी करण्यात आली.
2. १८ फेब्रुवारी २०२१ रयतेचे राजे छत्रपती शिवाजी महाराज यांची जयंती साजरी करण्यात आली. या जयंतीच्या निमित्ताने कणकवली महाविद्यालयातील डॉ. सोमनाथ कदम यांचे अभासी (Online) व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

३९... कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे वार्षिक अंक २०२०—२०२१

संजीवनी

3. ०२ मार्च २०२१ रोजी सांस्कृतिक विभाग आणि मराठी विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'मी आणि माझी कविता' या विषयावर प्रसिद्ध कवयत्री प्रा. वृषाली विनायक यांचे आभासी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

4. ११ एप्रिल २०२१ रोजी कल्याण येथील बिर्ला महाविद्यालयाचे प्रा. डॉ. ग्रीष्म खोब्रागडे यांचे आभासी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. कोरोना-१९ महामारीच्या सावटात विद्यार्थ्यांना आभासी पद्धतीने सांस्कृतिक विभागाने अशा प्रकारे विविध उपक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये राबविले.

सांस्कृतिक विभाग प्रमुख

डॉ. चांदोजी सोपान गायकवाड

Department of Lifelong Learning and Extension (DLLE)

आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग

- ❖ In this academic year, students were enrolled for the extension activity under Population Education Club (PEC). Due to COVID 19 pandemic situation offline activities were restricted by the University of Mumbai
- ❖ Students visited to nearby schools of Vikramgad taluka and created awareness among the young school children on various issues. Student submitted their projects work to department online.
- ❖ Mr. Namdeo V. Mahale worked as co-ordinator for DLLE and oversaw the work of the department.
- ❖ Mr. Namdeo Vishnu Mahale has participated in First Term Training Programme in Extension Work Activities (Community Work) related to Skill Development and Entrepreneurship, Industry Orientation, Status of Women in Society, Career Project, Population Education, Information Technology etc. for Extension Teachers & Student Managers in Online Mode hosted by K. J Somaiya College of Science and Commerce.

Mr. Namdeo V. Mahale

Co-ordinator

परीक्षा विभाग

महाविद्यालयाच्या परीक्षा विभागाचे महाविद्यालयीन परीक्षा अधिकारी म्हणून प्राध्यापक डी. जे. नहिरे यांची माननीय प्राचार्यांनी सन २०१८-२०१९ पासून विध्यापिठ परिपत्रकानुसार नियुक्ती केली आहे. परीक्षा विभाग समितीचे सदस्य म्हणून डॉ. सी. वाय. पाटील, प्रा. बी. एस. बनसोडे, प्रा. व्ही. एम. तांडेल, प्रा. एन. व्ही. महाले, प्रा. एस. एम. इंगोले आणि प्रा. एस एस धामोने हे प्राचार्यांच्या मार्गदर्शनाखाली काम पाहत आहेत.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ मध्ये परीक्षा विभागामार्फत अंतर्गत परीक्षा, सत्रांत परीक्षा, वार्षिक परीक्षा यांचे प्रश्नपत्रिका काढणे, उत्तरपत्रिका तापासणे व निकाल तयार करणे इत्यादि कामे अतिशय सुनियोजित पद्धतीने सर्व घटकांच्या मदतीने यशस्वीरीत्या पार पडली. परीक्षा विभागामध्ये श्री. ए. जी. पाटील, श्री. डी. एम. पाटील, श्रीमती बी. बी. मोकाशी हे परीक्षेची सर्व कामे नियोजित पद्धतीने करीत आहेत. परीक्षा विभागात मदतनीस म्हणून श्री. जे एस. दिघे हे काम पाहत आहेत.

परीक्षा विभागात अत्यावश्यक असणारे संगणक, सॉफ्टवेयर, फर्निचर, सुरक्षित कपाटे, स्टेशनरी, C .C .T. V. कॅमेऱ्याची सोय विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार करण्यात आली आहे. परीक्षा विभाग पूर्णपणे संगणकीकृत झाला आहे. मुंबई विद्यापीठाच्या सर्व परीक्षांचे परीक्षा फॉर्म परीक्षा विभागामार्फत संगणक विभागाच्या मदतीने ऑनलाइन पद्धतीने दिलेल्या वेळेमध्ये भरण्यात आले. यासाठी संगणक विभागातील सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी व शिक्षकांच्या मदतीने फॉर्म भरण्यात आले.

परीक्षा विभागामार्फत सन 2020 मधील सेम I, III व V चे तीनही फॅकल्टीचे (कला, वाणिज्य व विज्ञान) या वर्गांच्या मूल्यमापणाचे काम यशस्वीपणे पूर्ण करून निकाल वेळेत लावण्यात आले. विद्यापीठ नियमानुसार सर्व मौखिक व प्रात्यक्षिक परीक्षा यशस्वीपणे पार पडल्या. सेम II, IV व VI या परीक्षांची तयारी पूर्ण झाली असून त्याही परीक्षा सुरळीत पार पाडण्याचा परीक्षा विभागाचा मानस आहे.

प्रा. दिनेश जगन्नाथ नहिरे

परीक्षा विभाग प्रमुख

Annual Report of Library Department

Academic library plays the important role in dissemination of knowledge in higher education system for its users with this motto, our college has developed the library having 11150 books and old journals, therefore college has expended Rs.1315633/- for books. We have created separate seating arrangement for students and faculty in the library. College Library having the ICT lab and is providing Wi-Fi facility. In the present-day library is using the Library Manager Software for library automation and circulation purpose. Department of library is providing different kind of services such as book-issue return, B.C. Book Bank facility to B.C. students, newspapers, old question papers, reference service, MPSC/UPSC books, new books arrival and career guidance etc.

Library is issue one book to student for a week and one book in the library for a day by submitting an I-card. Library department organizes books exhibition programme on auspicious days of birth anniversary of eminent person. In the beginning of new academic year library arrange, library orientation event for new students to introduce the library.

Prof. Thakare Nanabhau is pursuing Ph.D. under the guidance of Dr. Manjusha K. Ahirrao on “Scientometrics Portrait of Nobel Laureates in Medicine-2019-2020” from the Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University Jalgoan. Mr. Thakare has been published two research papers and one book chapter.

Department of Library had conducted the following events.

1. National Reading Inspiration Day.
2. Book Exhibition on the birth anniversary of Raj Mata Jijau.
3. Book Exhibition on the birth anniversary Swami Vivekanand.
4. National Librarian Day.

Pro. Thakare Nanabhau B.
Librarian

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या मनात सामाजिक जाणीव निर्माण करणे व त्यांचा सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकास घडवून आणणे या उद्देशाने राष्ट्रीय सेवा योजनेची स्थापना झाली. कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ओंदे या आपल्या महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना सुरु करण्यास मुंबई विद्यापीठातर्फे नियमित शिबिरासाठी १५० स्वयंसेवक व विशेष शिबिरासाठी ७५ स्वयंसेवकांची मान्यता देण्यात आली आहे. सदरील विभागात महाविद्यालयातील शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये प्रा. अनिल पठाडे व प्रा. संतोष धामोणे यांनी कार्यक्रम अधिकारी म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यभार यशस्वीपणे संभाळला.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये खालीलप्रमाणे विविध उपक्रम राबविण्यात आली

- ❖ शैक्षणिक वर्षे २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे अवयवदान जनजागृती कार्यक्रम श्री.श्रीकांत आपटे (काका) यांचा मार्गदर्शनाखाली ऑनलाईन पद्धतीने राबविण्यात आला.
- ❖ १५ ऑगस्ट २०२० रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना मार्फत महाविद्यालय प्रांगणात वृक्षारोपण कार्यक्रम राबविण्यात आला.
- ❖ १७ ऑगस्ट २०२० संध्याकाळी ०५:०० ते ०६:३० रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे “ Role of NSS in NAAC accreditation of the College ” महाविद्यालयाच्या NAAC मूल्यांकनात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाची भूमिका या विषयावर ऑनलाईन आयोजित केला त्यामध्ये प्रा. निशा देवधर, विभागप्रमुख वाणिज्य विभाग, ठाणे यांचे ऑनलाईन पद्धतीने व्याख्यान झाले.
- ❖ ०८ ऑक्टोबर २०२० रोजी कोरोना बदल जन जागृती कार्यक्रम ऑनलाईन पद्धतीने संपन्न झाला.
- ❖ १२ जानेवारी २०२१ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे युवा दिन साजरा करण्यात आला.
- ❖ ०८ ऑक्टोबर २०२० रोजी कोरोना बदल जन जागृती कार्यक्रम ऑनलाईन पद्धतीने संपन्न झाला.
- ❖ ०१ डिसेंबर २०२० रोजी जागतिक एड्स दिनानिमित्त महाविद्यालय मध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे एचआयव्ही-एड्स डे मास्क डिझाइन, पेंटिंग आणि पोस्टर बनवणे या स्पर्धा ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात आल्या.
- ❖ महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे परिसर स्वच्छता मोहीम स्वयंसेवक सहभाग घेऊन राबविण्यात आली.

कार्यक्रम अधिकारी राष्ट्रीय सेवा योजना

TOPPER STUDENTS IN ACADEMIC YEAR 2019-20

Madi Shubham Kaluram
[FYBA]

Thakur Gudeeya Nandkumar
[FYBCOM]

Tumbada Tejal Mangalya
[FYBSC]

Govind Suraj Sonu
[SYBA]

Bhoje Mamata Ashok
[SYBCOM]

Shelar Haridhnya Dinkar
[SYBSC]

Khotara Kavita Eshwar
[TYBA]

Patil Lokesh Ravindra
[TYBCOM]

Sambar Akshay Shantaram
[TYBSC]

STUDENTS ACIEVEMENTS

Following students were participated in 15th Inter Collegiate Avishkar Reasearch Convention organized by University of Mumbai, Mumbai. In the academic year 2020-21

Sonali Kishor Dombare

Aashutosh Satyawar Patil

Bhusare Sharad Ramu

Tanishka Manohar Bhadange

Bondre Tanuja Ramesh

Aastha Santosh Bhanushali

Komb Vrushali Naresh

FACULTY ACHIEVEMENTS

Dr. V. S. Sonawane (I/C Principal)

Miner Research Project on A Study of “Cultural History of Vikramgad Taluka”

Prof. B. S. Bansode

Worked as the member of Syllabus Sub-Committee Optional English Paper –III Introduction to Poetry (SEM- III and IV) University of Mumbai, Mumbai

Prof. A. K. Pathade

Worked as a member of syllabus formulation SYBA Course for the paper title Entrepreneurial Development-I & II, University of Mumbai, Mumbai

Dr. T. A. Rajput

Granted Patent of title “Synthesis of Novel compound E -4(2-(2-1’2’6’7-Tetrahydro-8H-Indeno[5,4-b] Furan8ylidene) Hydrazineyl) Thiazol-4-yl) Benzonitile.

Prof. R. P. Bansode

Worked as a course writer of MA Economics in the subject of Macroeconomics. Instruction of Distance and open learning. University of Mumbai, Mumbai

TEACHING FACULTY

Dr. V. S. Sonawane
I/C Principal

Dr. C. Y. Patil
Vice-Principal

Prof. S. N. Godase
Asst. Professor & Head
(Marathi)

Prof. A. K. Pathade
Asst. Professor and
Head (Economics)

Prof. B. S. Bansode
Asst. Professor and
Head (English)

Dr. C. S. Gaikwad
Asst. Professor
(Marathi)

Dr. B. B. Pandagale
Asst. Professor and Head
(Political Sciences)

Prof. D. J. Nahire
Asst. Professor and Head
(Geography)

Prof. R. P. Bansode
Asst. Professor
(Economics)

Dr. J. A. Sayyad
Asst. Professor and
Head (E.V.S)

TEACHING FACULTY

Prof. N. V. Mahale
Asst. Professor and Head
(Botany)

Prof. S. M. Ingole
Asst. Professor and Head
(Physics)

Prof. N. B. Thakare
Librarian

Dr. Y. K. Patil
Asst. Professor
(Chemistry)

Prof. L. S. Parhad
Asst. Professor
(Chemistry)

Prof. V. E. Nikam
Asst. Professor and Head
(Mathematics)

Dr. T. A. Rajput
Asst. Professor
(Chemistry)

Prof. R. G. Borse
Asst. Professor
(Chemistry)

Prof. S. S. Dhamone
Asst. Professor
(Mathematics)

Dr. P. D. Maske
Asst. Professor
(Chemistry)

Prof. V. S. Sutar
Asst. Professor and
Head (Zoology)

Prof. V. M. Tandel
Asst. Professor
(Commerce)

NON-TEACHING STAFF

Mr. Avinash G. Patil
(Head Clerk)

Mr. Deepak M. Patil
(Senior Clerk)

Mrs. B. B. Mokashi
(Junior Clerk)

Mr. Anil B. Khilare
(Lab. Assistant)

Mr. Mahesh P. More
(Lib. Attendant)

Mr. Ramesh V. Bharsat
(Lab. Attendant)

Mr. Ravindra K. Jadhav
(Lab. Attendant)

Mr. Bhupendra C. Bhoir
(Lab. Attendant)

Mr. Jaywant S. Dighe
(Peon)

Mr. Manoj S. Sambare
(Peon)

Mr. Dayanand M. Bhoir
(Peon)

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

*The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
on the recommendation of the duly appointed
Peer Team is pleased to declare the
S. G. U. and S. S. P. Arts, Commerce and Science College
Onde, Tal. Vikramgad, Dist. Palghar, affiliated to University of Mumbai,
Maharashtra as
Accredited
with CGPA of 1.83 on seven point scale
at C grade
valid up to November 01, 2023*

Date : November 02, 2018

S. C. Sharma
Director

EC(SC)/33/A&A/MHCOGN027389

